

Alblasserdam, 16 juli 2023

Mozes, Aäron en Hur

Voorafgaande:

- Exodus 14 doortocht door de Rode Zee
- Exodus 15 Mara en Elim
- Exodus 16 de kwakkels en het manna

Exodus 17

¹ En de gehele vergadering van de zonen van Israël reist vanaf de woestijn van Sin, in hun reizen, op het bevel van JAHWEH en zij legeren zich in Refidim, en daar was geen water voor het volk om te drinken.

² En het volk twist met Mozes, en zij zeggen:

Geeft aan ons water, en wij zullen drinken.

En Mozes zegt tot hen: Wat twisten jullie met mij?

Waarom stellen jullie JAHWEH op de proef?

Exodus 17

³ En het volk heeft daar dorst naar water,
en het volk mort tegen Mozes en het zegt:

Waarom toch heb jij ons uit Egypte doen opgaan, om mij
en mijn zonen en mijn vee van dorst te doen sterven?

⁴ En Mozes roept tot JAHWEH, zeggend: Wat zal ik doen met
dit volk? Nog een ogenblik en zij gaan mij stenigen!

⁵ En JAHWEH zegt tot Mozes:

Ga heen voor het aangezicht van het volk,
en neem enige van de oudsten van Israël met jou mee;
en neem jouw staf, waarmee jij de Nijl geslagen hebt,
in jouw hand en ga.

Exodus 17

⁶ Aanschouw! Ik zal daar voor jou op de rots bij Horeb staan.
En jij zal op de rots slaan en daaruit zal water uitgaan,
en het volk zal drinken.

En Mozes doet zó voor de ogen van de oudsten van Israël.

⁷ En hij noemt die plaats Massa en Meriba,
vanwege de twist van de zonen van Israël
en vanwege dat zij JAHWEH op de proef gesteld hadden
door te zeggen: Is JAHWEH in ons midden of niet?

Exodus 17

⁸ En Amalek kwam en hij vocht met Israël in Refidim.

⁹ En Mozes zei tot Jozua: Kies voor ons mannen, en ga uit, vecht met Amalek, morgen zal ik op de top van de heuvel gestationeerd zijn met de staf van de God in mijn hand.

¹⁰ En Jozua deed, zoals Mozes tot hem gezegd had, om met Amalek te vechten.

En Mozes, Aäron en Hur gingen de top van de heuvel op.

¹¹ En het was, wanneer Mozes zijn hand ophief, dan is Israël machtig, en wanneer hij zijn hand doet rusten, dan is Amalek machtig.

Exodus 17

- ¹² En de handen van Mozes werden zwaar, en zij namen een steen, en zij plaatsten die onder hem, en hij zat erop. En Aäron en Hur hielden zijn handen hoog, de een aan de ene en de ander aan de andere zijde. En zijn handen zijn onbewegelijk tot aan het ondergaan van de zon.
- ¹³ En Jozua versloeg Amalek en zijn volk met de mond van het zwaard.
- ¹⁴ En JAHWEH zei tot Mozes: Schrijf dit ter herinnering in een boekrol, en plaats het in de oren van Jozua, dat Ik de gedachtenis aan Amalek onder de hemel zal uitwissen, ja, uitwissen.

Exodus 17

¹⁵ En Mozes bouwde een altaar en hij noemde het:
JAHWEH Nissi [mijn vaandel].

¹⁶ En hij zei Want een hand is op de troon van Jah!
JAHWEH strijd met Amalek, van generatie tot generatie.

1 Korinthe 10

1 Korinthe 10

¹ Want ik wil niet, dat jullie onwetend zijn broeders,
dat onze vaders allen onder de wolk waren,
en allen door de zee heen gingen,

- want > illustrerend n.a.v. het voorgaande

ou thelō gar humas agnoein adelphoi hoti hoi pateres hēmōn pantes
niet |ik-wil want jullie |onwetend-te-zijn broeders! dat de vaders van-ons allen

hupo tēn nephelēn ēsan kai pantes dia tēs thalassēs diēlthon
onder de wolk ^{-(zij)-}waren en allen door de zee ^{-(zij)-}gingen-doorheen

1 Korinthe 10

² en allen in Mozes gedoopt werden, in de wolk en in de zee,
³ en allen dezelfde geestelijke voeding aten,

- delend 'in Mozes', zoals de gelovige nu 'in Christus'
- manna en kwakkels > 'geestelijke voeding'

kai pantes eis ton mōusēn ebaptisthēsan en tē nephelē kai en tē thalassē
en allen tot-in de Mozes $\bar{}$ (zij)-worden-gedoopt in de wolk en in de zee

kai pantes to auto pneumatikon brōma ephagon
en allen de zelfde geestelijke voeding $\bar{}$ (zij)-aten

1 Korinthe 10

⁴ en allen dezelfde geestelijke drank dronken, want zij dronken uit een geestelijke rots, die hen volgt. En de rots was Christus.

- de rots is een type van Christus!

kai pantes to auto pneumatikon epion poma epinon gar ek
en allen de zelfde geestelijke $\neg$ (zij)-dronken drank $\neg$ zij-dronken want van-uit

pneumatikēs akolouthousēs petras hē petra de ēn ho christos
geestelijke |volgende rots de rots echter $\neg$ (hij)-was de Christus

1 Korinthe 10

⁵ Maar God heeft in het merendeel van hen geen welbehagen, want zij werden in de woestijn neergeveld.

- slechts twee leden van het volk dat uitgeleid was uit Egypte, gingen het beloofde land binnen (Jozua en Caleb)

all ouk en tois pleiosin autōn eudokēsen ho theos katestrōthēsan gar en tē erēmō
maar niet in de meerderheid van-hen -(hij)-heeft-een-welbehagen de God -zij-werden-neergeveld want in de wildernis

1 Korinthe 10

⁶ En deze dingen werden typen van ons, opdat wij geen begeerders van kwade dingen zouden zijn, zoals ook zij begeren.

- SV/NBG: ons tot voorbeeld

tauta	de	tupoi	<i>hēmōn</i>	egenēthēsan
deze-dingen	echter	typen	van-ons	¬(zij)-waren-geworden

1 Korinthe 10

(...)

¹¹ En al deze dingen overkomen hen typologisch,
en het werd geschreven tot onze attendering...

panta	de	tauta	tupikōs	sunebainen	ekeinois	egraphē	de	pros	nouthesian
alle	echter	deze-dingen	typologisch	-(het)-overkomt	aan-diegenen	-het-werd-geschreven	echter	naar-toe	attendering

Exodus 17

Exodus 17

⁸ En Amalek kwam en hij vocht met Israël in Refidim.

- volgt op de geschiedenis van Massa en Meriba (> beproeving en twist)
- Amalek = een volk dat oplikt (> honden, Rich.7:5; 1 Kon.21:19, 22:38)
- kleinzoon van Ezau (Gen.36:12)
- Eerste van de volken is Amalek, maar zijn einde zal tot ondergang zijn (Num.24:20)
- Refidim = rustplaats. Ook: stutten, steunen

u·iba   omlq   u·ilchm   om - ishral   b·rphidm
en·hij-komt   Amalek   en·hij-vecht   met   Israël   in·Refidim

Exodus 17

⁸ En Amalek kwam en hij vocht met Israël in Refidim.

Deuteronomium 25

¹⁷ Denk aan wat Amalek u onderweg

aangedaan heeft, toen u uit Egypte wegtrok:

¹⁸ hij ontmoette u onderweg en overviel bij u in de achterhoede alle zwakken achter u, terwijl u moe en uitgeput was; en hij vreesde God niet.

u·iba   omlq   u·ilchm   om - ishral   b·rphidm
en·hij-komt   Amalek   en·hij-vecht   met   Israël   in·Refidim

Exodus 17

⁸ En Mozes zei tot Jozua:

Kies voor ons mannen en ga uit, vecht met Amalek,

- eerste keer dat Jozua genoemd wordt
- Jozua = Jehoshua (Hebreeuws), Iēsous (Grieks)

iēsous
Jezus

ιησους
iEsous
G2424

JEZUS, Jozua

zn. 1nv ev m

Jezus

u·iamr   mshe   al - ieusho   bchr - l·nu   anshim   u·tza   elchm   b·omlq
en·hij-zegt   Mozes   tot Jozua   kies !   tot·ons   mannen   en·ga-uit !   vecht !   in·Amalek

Exodus 17

⁸ ...morgen zal ik op de top van de heuvel gestationeerd zijn met de staf van de God in mijn hand.

- 'gestationeerd' > passief staan

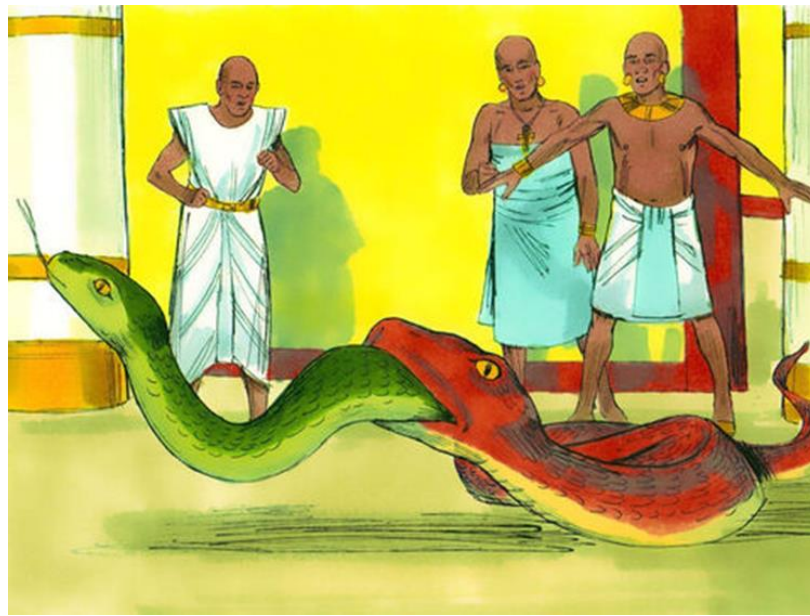
mchr	anki	ntzb	ol -rash	e·gboe
morgen	ik	gestationeerd-zijnde	op top-van	de·heuvel

Exodus 17

⁸ ...morgen zal ik op de top van de heuvel gestationeerd zijn met de staf van de God in mijn hand.

○ de staf =>

u·mte   e·aleim   b·id·i
en·herderstaf·van   de·Elohim   in·hand·van·mij

En deze staf, zal jij in jouw hand nemen,
waarmee jij de tekenen zal doen (Ex.4:17)

Exodus 17

¹⁰ En Jozua deed, zoals Mozes tot hem gezegd had, om met Amalek te vechten.

En Mozes, Aäron en Hur gingen de top van de heuvel op.

- Jozua was degene die streed
- Mozes en Aäron > uit Levi
- Hur > uit Juda (Ex.31:2)

u·iosh   ieusho   k·ashr   amr   -l·u   mshe   l·elchm   b·omlq
en·hij·doet   Jozua   zoals   hij·zegt   tot·hem   Mozes   tot·vechten·van   in·Amalek

u·mshe   aern   u·chur   olu   rash   e·gboe
en·Mozes   Aäron   en·Chur   zij·gaan·op   top·van   de·heuvel

Exodus 17

¹⁰ En Jozua deed, zoals Mozes tot hem gezegd had, om met Amalek te vechten.

En Mozes, Aäron en Hur gingen de top van de heuvel op.

- Mozes = uit het water getrokken
- Aäron = lichtbrenger
- Hur = spelonk, grot

2353	chuwr <i>khoor</i>	from 'chavar' (2357); white linen:--white.
2354	Chuwr <i>khoor</i>	the same as 'chuwr' (2353) or 'chuwr' (2352); Chur, the name of four Israelites and one Midianite:--Hur.

- H2352 => spelonk, grot   H2353 => wit linnen

Exodus 17

¹⁰ En Jozua deed, zoals Mozes tot hem gezegd had, om met Amalek te vechten.

En Mozes, Aäron en Hur gingen de top van de heuvel op.

חור

chur

Chur

רוח

ruch

geest-van

- de top van de heuvel > in de hoogte

Exodus 17

¹¹ En het was, wanneer Mozes zijn hand ophief, dan is Israël machtig, en wanneer hij zijn hand doet rusten, dan is Amalek machtig.

- de opgeheven staf > overwinning!

u·eie   k·ashr   irim   mshe   id·u   u·gbr   ishral
en·hij-is   als·wanneer |hij-heft-op   Mozes   hand·van·hem   en·hij-is-machtig   Israël

u·k·ashr   inich   id·u   u·gbr   omlq
en·als·wanneer |hij-doet-rusten   hand·van·hem   en·hij-is-machtig   Amalek

Exodus 17

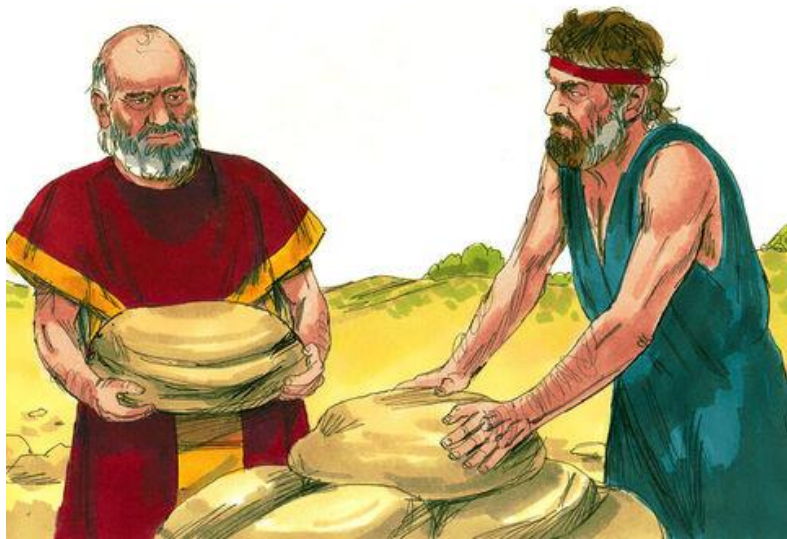
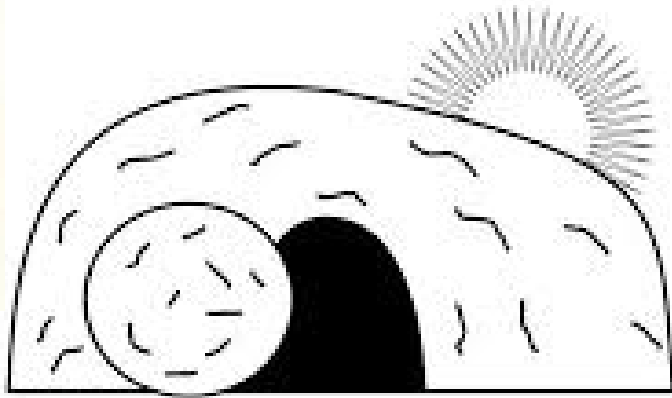
¹² En de handen van Mozes werden zwaar, en zij namen een steen, en zij plaatsten die onder hem, en hij zat erop.

...

- Mozes gezeten in de hoogte
- rustend op de rots

u·idi   mshe   kbdim   u·iqchu   - abn   u·ishimu   thchthi·u   u·ishb   oli·e   u·aern   u·chur   thmku
en·handen·van   Mozes   zwaar   en·zij·nemen   steen   en·zij·plaatsen   onder·hem   en·hij·zit   op·haar   en·Aäron   en·Chur   zij·houden·hoog

b·idi·u   m·ze   achd   u·m·ze   achd   u·iei   idi·u   amune   od   - ba   e·shmsh
in·handen·van·hem   vanaf·hier   één   en·vanaf·hier   één   en·hij·is   handen·van·hem   constant   tot·aan   ondergaan·van   de·zon

Exodus 17

¹² ...En Aäron en Hur hielden zijn handen hoog, de een aan de ene en de ander aan de andere zijde. En zijn handen zijn onbeweeglijk tot aan het ondergaan van de zon.

- Aäron en Hur als uitbeelding van: priesterschap en koningschap (> naar de orde van Melchizedek)
- onbeweeglijk > vrijwel altijd vertaald met betrouwbaar

u·aern   u·chur   thmku   b·idi·u   m·ze   achd   u·m·ze
en·Aäron   en·Chur   zij·houden·hoog   in·handen·van·hem   vanaf·hier   één   en·vanaf·hier

achd   u·iei   idi·u   amune   od   -ba   e·shmsh
één   en·hij·is   handen·van·hem   constant   tot·aan   ondergaan·van   de·zon

Exodus 17

¹³ En Jozua versloeg Amalek en zijn volk met de mond van het zwaard.

- de strijd is beneden, maar de overwinning wordt boven beslist
- zoek en bedenk de dingen die boven zijn!
- andere vertalingen > scherpte van het zwaard
- het zwaard spreekt (Hebr.4:12; Ef.6:17; Opb.19:15)

u·ichlsh   ieusho   ath - omlq   u·ath - om·u   l·phi   - chrb
en·lhij-verslaat   Jozua   »   Amalek   en·»   volk-van-hem   tot-mond-van   zwaard

Exodus 17

¹⁴ En JAHWEH zei tot Mozes: Schrijf dit ter herinnering in een boekrol, en plaats het in de oren van Jozua, dat Ik de gedachtenis aan Amalek onder de hemel zal uitwissen, ja, uitwissen.

u·iamr   ieue   al - mshe   kthb   zath   zkrun   b··sphr   u·shim   b·azni
en·hij-zegt   Jahwe   tot Mozes   schrijf !   dit   herinnering   in·^{de}·boekrol   en·plaats !   in·oren-van

ieusho   ki   - mche   amche   ath - zkr   omlq   m·thchth   e·shmim
Jozua   dat   uitwissen   lik-wis-uit   »   gedachtenis-van   Amalek   vanaf-onder   de-hemelen

Exodus 17

¹⁵ En Mozes bouwde een altaar en hij noemde het:
JAHWEH Nissi [mijn vaandel].

- JAHWEH mijn vlag/vaandel
- verwijzend naar de staf als embleem van overwinning

u·ibn   mshe   mzbch   u·iqra   shm·u   ieue   ns·i
en·hij-bouwt   Mozes   altaar   en·hij-roept   naam-van·hem   Jahwe   vaandel-van·mij

Exodus 17

¹⁶ En hij zei Want een hand is op de troon van Jah!

JAHWEH strijd met Amalek, van generatie tot generatie.

Exodus 14

¹⁴ JAHWEH zal voor jullie strijden,
en jullie zullen stil zijn.

u·iamr   ki - id   ol - ks   ie   mlchme l·ieue   b·omlq   m·dr   dr
en·hij-zegt   dat hand   op troon-van   Jah   oorlog   tot·Jahwe   in·Amalek   vanaf·generatie   generatie